

имътъ късъ зурлъ. *Л. Д.* 1873 р. 271. Лицето на негритянски дѣца изгубва своето сходство съ зурлата на маймуната. *З.* 38.

Зурнá* (*surna, comm. zourna, s. p. 1. Clarinette, chalumeau, haulbois; clairon*). с. ж. труба, рожокъ. Зурнýчка ум. Чуешъ-ли тъпаны и зурны! (*Чу, бубни и трубы!*) *Р.* 22. Засвирихъ зурны. *Р.* 146. Не струвать (за дѣте-то) купешкы-ты дръвени и шарено обагрены зурнички и др. т., за что-то тѣ съ намазаны съ отровни бои. *Л. Д.* 1869 р. 101.

Зъвъмъ ид. дл. 1) зову: „Саве сино, що те наша зове, Дек' ке те найде, ке те погубе“. *М.* 440. 2) называю: Най-близу до слънце-то ся връти планета-та, коиъ-то учени-ти зъвѣтъ Меркурій. *Л. Д.* 1872 р. 109. Желѣзни главницы, коихъ зъвѣтъ мѣчкъ. *Пк.* 32. **Зъвъ** са зовусь, называюсь: Азъ си зъвъ Дардане, и съмъ родена въ Дамаскъ. *Х. II,* 138. А другы, що гляда камъ пладне, зъве си юженъ полюсъ на земљ-тѣ. *Л. Д.* 1872 р. 123.

Зъднýмъ нар. назадъ, задомъ: Работа-та му тръгнала заднýмъ. *Ч.* 234.

Зълъ пр. злой, дурной: Тя испи противуядie, коесто една стара бабичка, избра отъ нея, (*encore plus méchante qu'elle*) бѣ ѝ доставила. *Т.* 126. Струвамъ зло сърце ср. струвамъ. „Злы очи“. ср. очи. Отидоха во пазара, Тà купиха три товара—ситенъ барутъ,—и зли коршумъ, И четири небитъ памукъ. *М.* 120. Окото да ти излѣзъ, зла дума да ти не излиза. *Ч.* 201. Въ 1853 год. жътвата не испадна на всекаждъ едно, повече може да са рѣче зла година. *Л. Д.* 1875 р. 79. И най-незлиятъ (*nicht der schlimmste*) отъ тѣхъ би продалъ тринедиаго Бога за триесе сребърници. *Рш.* 60. У дръво-то едно пиле съ пери шарена, У листомъ се скривуе отъ зли времена, Како мома у деверк отъ тужно войно. *Ч.* 352.

Зъмски пр. змѣйний: Па отъ лвскагъ ревенія и зѣмскитѣ спаскія ичеше планината. *Х. II,* 32.

Зъмъ с. ж. змѣя: Та фанете зама осойница, Да ѝ туримъ на клетото сѫрце. *М.* 69. Жива ѿ зъмъ хванѣла... Зъмъ се въ гърне виже. *Д.* 8, 38—42. Отъ кавал зъмъ ще излѣзе Че тебе та ша ухани. *Д.* 11, 19—20. Както се виѣ тъз' зъмъ Тъй да се виѣтъ за Рада, За Рада Турци Бѣлгари, Дано ѿ змѣйно намрази, Намрази да ѿстави. *Д.* 8, 44—48. Кога падне човѣкъ въ море-то, той и за зъмъ ся хваща, да го извлѣче. *Ч.* 170. По-добрѣ зъмъ да е родила майка ти, а не тебѣ. *Ч.* 208.

Зънданджия* с. м. темничный стражъ: Що ми зборвить на Петре зѣнданджия: „Ай собери коски отъ дете-то, Да и отнесиме до-